

Aan: Raadswerkgroep Beleid & Regelgeving

Van: Conny Smeekes, griffier raadswerkgroep Beleid & Regelgeving

Onderwerp: Voorbereiding toezicht op verbonden partijen West Betuwe i.o.

Datum: 29-10-2018

Beste leden,

Inleiding

Verbonden Partijen zijn publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisaties waarin een gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Het kan gaan om gemeenschappelijke regelingen GR (publiekrechtelijke organisatie), deelnemingen (Vennootschappen), stichtingen en verenigingen (privaatrechtelijke organisaties). Doorgaans worden verbonden partijen opgericht om gezamenlijk een (wettelijke) taak uit te voeren. Bijvoorbeeld, omdat de schaal van de gemeente te klein is om die taak zelf uit te voeren of omdat de Rijksoverheid bij wet heeft bepaald dat gemeentes moeten samenwerken.

Deze memo ligt voor, niet om te bepalen of we zaken zelf moeten organiseren of uitbesteden, maar om te bepalen hoe toezicht op de verbonden partijen binnen de gemeente West Betuwe i.o. georganiseerd kan worden.

De gemeente West Betuwe i.o. neemt deel in de volgende verbonden partijen*:

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN -Regio Rivierenland -Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) -Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe (BWB) -Afvalverwerking Rivierenland (Avri) -Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) -GGD Gelderland-Zuid (GGD) -Werkzaam -Avres -Regionaal Archief Rivierenland (RAR) -Belastingssamenwerking Rivierenland (BSR)
BESLOTEN VENNOOTSCHAP -Natuur- en Recreatieschap Lingebied (Uiterwaard B.V.) - Merwede Lingelijn B.V.
STICHTING -Stichting Logisiteke Hotspot (SLH)

**) N.V.'s en St.-en zijn in deze achterwege gelaten.*

Huidige stand van zaken

In de gemeente Neerijnen en Lingewaal vindt toezicht op verbonden partijen plaats middels bespreking van de begroting en de jaarrekening.

De gemeenteraad van Geldermalsen heeft in 2014 drie toezichtsarrangementen vastgesteld om inhoud te geven aan zijn controlerende en sturende rol en meer grip te krijgen op verbonden partijen. Uitgangspunt hierbij was: hoe groter het bestuurlijke en/of financiële risico, hoe zwaarder het toezicht.

Toezicht niveau 1 :

bestuurlijk en financieel risico is laag of laag/gemiddeld.

- paragraaf Verbonden Partijen in de begroting en jaarrekening;
- begroting en jaarrekening op de termijnagenda van de raad (niet voor deelnemingen);
- zienswijzen/bedenkingen kenbaar maken bij begroting (soms ook bij jaarrekening);
- raad stelt vragen aan vertegenwoordiger in AB;
- AB-lid informeert de raad periodiek via de commissies over nieuwe ontwikkelingen.

Toezicht niveau 2 :

maatregelen 1 en 2 bestuurlijk en financieel risico is gemiddeld of hoog/gemiddeld.

Extra:

- aanvullende P&C documenten: tussentijdse bestuursrapportages;
- op verzoek raad: informatie op maat van verbonden partij (regionaal draagvlak wenselijk).

Toezicht niveau 3 :

maatregelen 1 en 2 en 3 bestuurlijk en financieel risico is hoog.

Extra:

- aanvullende eisen P&C documenten: kaderbrief bespreken in commissie Bestuur en Middelen voor vaststelling in AB;
- toezending kaderbrief is inmiddels een wettelijke verplichting voor alle GR'en.
- agenda AB-vergadering ter kennisname aan raad;
- jaarlijkse bijeenkomst raad met directeur;
- op verzoek raad: onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (regionaal draagvlak raden nodig);
- op verzoek raad: rekenkameronderzoek (regionaal draagvlak raden nodig).

Maatregelen bij nieuwe verbonden partijen in oprichtingsfase en eerste jaren:

Toezicht 3

Daarnaast bij aangaan focus op:

- De noodzaak tot samenwerking;
- Doel is helder geformuleerd;
- Taken concreet geformuleerd;
- Opdrachtgeverschap geformuleerd;
- Begroting sluitend en financiële risico's in beeld.

Sinds 2015 wordt er door bestuurders en contactambtenaren uitvoering gegeven aan de toezichtsarrangementen.

Gemeenten vergelijk

In de gemeente Tiel is de Geldermalsense werkwijze ook ingevoerd.

De gemeente Overbetuwe heeft haar verbonden partijen ingedeeld in twee categorieën.

De griffierskring Gelderland Zuid heeft een projectplan opgesteld om de raden te ondersteunen bij het zicht krijgen op de gemeenschappelijke regelingen. Dit projectplan bestaat uit gezamenlijke activiteiten van de raden ten aanzien van het vergroten van de kennis van de gemeenschappelijke regelingen (verdieping), kennis van de rol en instrumenten die de raden ter beschikking hebben (vaardigheden) en de inzet op de verbinding tussen de raden ten aanzien van de gemeenschappelijke regelingen (verbinding). In de bijlage is het concept-projectplan ter informatie toegevoegd.

Voorstel

Betrokkenheid bij verbonden partijen maakt de afstand kleiner en maakt het werkterrein bekender. Meer bemoeienis hoeft niet te betekenen dat gemeenteraadsleden meer werk moeten doen.

Aan u wordt voorgesteld de verbonden partijen elk kwartaal een vast agendapunt te laten zijn in één van de voorbereidende vergaderingen. Op hoofdlijnen wordt per verbonden partij middels een kwartaal rapportage (zie voorbeeld in de bijlage) gerapporteerd over wat er zich heeft afgespeeld en afhankelijk van het gekozen toezichtsarrangement wordt deze rapportage uitgebreider (als hierboven beschreven). Daarmee de onderstaande werkwijze te hanteren.

Per verbonden partij adviseer ik u het hierna volgende toezichtsarrangement toe te voegen;

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN	TOEZICHTSARRANGEMENT:
-Regio Rivierenland	3
-Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ)	2
-Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe (BWB)	3
-Afvalverwerking Rivierenland (Avri)	3
-Omgevingsdienst Rivierenland (ODR)	2
-GGD Gelderland-Zuid (GGD) incl. Veilig Thuis	3
-Werkzaak	3
-Avres	3
-Regionaal Archief Rivierenland (RAR)	1
-Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)	1
BESLOTEN VENNOOTSCHAP	
-Natuur- en Recreatieschap Lingebied (Uiterwaard B.V.)	1
- Merwede Lingelijn B.V.	1
STICHTING	
-Stichting Logisiteke Hotspot (SLH)	3

Voor de inrichting van de **Planning en Control cyclus** is een definitieve keuze van toezichtsarrangementen belangrijk **en** stel ik voor om alle jaarverslagen en jaarrekeningen van de verbonden partijen in juni tijdens een **extra** raadsvergadering te behandelen (dit vanwege het grote aantal).

Daarnaast is het natuurlijk zo dat het College van Burgemeester en Wethouders, naast de kwartaalrapportages als hierboven beschreven, een actieve informatie plicht heeft naar haar gemeenteraad om de Raad in de gelegenheid te stellen om zijn kaderstellende en controlerende rol waar te maken.

Hoe nu verder?

Als dit u als Raadswerkgroep Beleid en Regelgeving aanspreekt, dan zorgt de griffie ervoor dat dit wordt toegevoegd aan de paragraaf Verbonden Partijen van de Programma Begroting West Betuwe.

Bijlage z.o.z. : Beknopte rapportage Verbonden partijen/GR-en;

BIJLAGE

Beknopte rapportage Verbonden partijen/GR-en;

Rapportage heeft betrekking op	<i>[naam en tussen () het toezichtsarrangement horende bij deze Verbonden partij/GR]</i>
Verantwoordelijk portefeuillehouder	<i>[naam]</i>
Poststuknummer	<i>[nr.]</i>
Datum rapportage	<i>[welk kwartaal - en – datum]</i>
Wat is er in het afgelopen kwartaal gebeurd? (belangrijke ontwikkelingen en besluiten)	
Toezicht 2 en 3 Belangrijke info uit management/ bestuursrapportage	
Toezicht 3 Belangrijke info uit AB-vergaderingen	
Wat zijn de belangrijkste thema's voor de komende periode?	